

Instytut Pamięci Narodowej

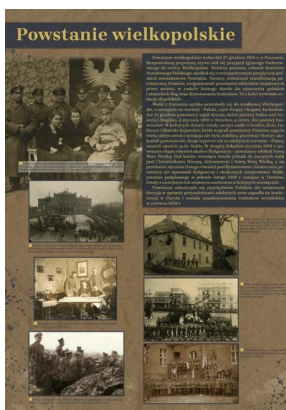
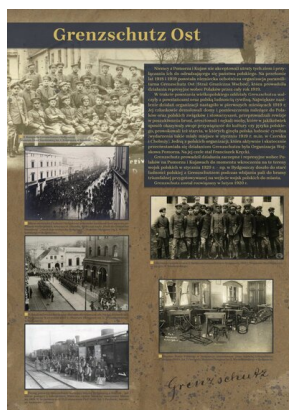
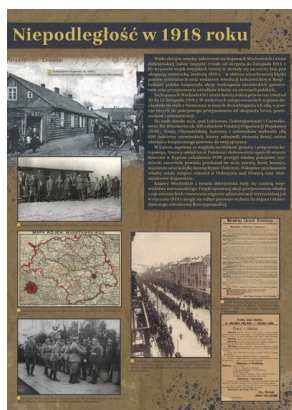
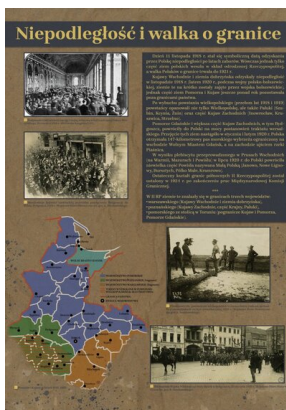
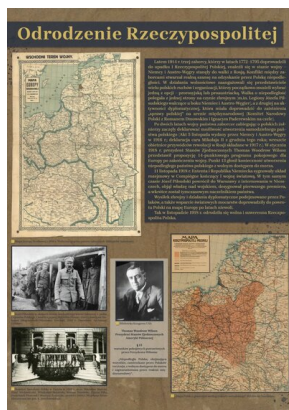
<https://ipn.gov.pl/pl/edukacja-1/wystawy/61366,Nalezy-stworzyc-niepodlegle-panstwo-polskie-z-wolnym-dostepem-do-morza-Powrot-Po.html>
20.04.2024, 05:54

„Należy stworzyć niepodległe państwo polskie (...) z wolnym dostępem do morza”. Powrót Pomorza i Kujaw do Polski 1918-1920”

Na ekspozycji poruszone zostały następujące kwestie: geneza odrodzenia Rzeczypospolitej, walka o granice, działalność niemieckiej ochotniczej organizacji paramilitarnej Grenzschutz Ost (Straż Graniczna Wschód), powstanie wielkopolskie, powrót Pomorza i Kujaw Zachodnich do Polski, Zaślubiny Polski z morzem, spory na zachodnim pograniczu, plebiscyt na Powiślu, wojna polsko-bolszewicka.

Ciekawą częścią wystawy są sylwetki Ojców Niepodległości Pomorza i Kujaw m.in. Stefana Łaszewskiego, Ottona Steinborna, Jana Bizuela, Jana Maciaszka, kpt. Pawła Cymy, dr. Józefa Wybickiego, Antoniego Abrahama, Stefana Hazuka, Tomasza Rogala, ks. Józefa Wrycę, płk. Wojciecha Józefa Gromaczyńskiego.

Ekspozycja została przygotowana przez dr Kamilę Churską-Wołoszczak (Delegatura IPN w Bydgoszczy) oraz dr Barbarę Męczykowską (IPN Gdańsk). Wystawa składa się z 16 paneli.

Powrót Pomorza i Kujaw Zachodnich do Polski

MIĘSKARCY POMORZA

Wojenne powroty do Polski w 1918 roku miały wieloletnią historię. W 1918 roku, po zakończeniu I wojny światowej, nastąpiła wieloletnia walka o odzyskanie ziem polskich. W tym czasie, w 1918 roku, powołano Komisję Komisarzy Rządowych do spraw Pomorza i Kujaw. Jej zadaniem było wypracowanie warunków przywrócenia tym ziemom polskiej państwowości. Komisja działała do 1920 roku, kiedy to nastąpiło ostateczne przywrócenie Pomorza i Kujaw do granic państwa polskiego. W tym czasie, w 1918 roku, powołano Komisję Komisarzy Rządowych do spraw Pomorza i Kujaw. Jej zadaniem było wypracowanie warunków przywrócenia tym ziemom polskiej państwowości. Komisja działała do 1920 roku, kiedy to nastąpiło ostateczne przywrócenie Pomorza i Kujaw do granic państwa polskiego.

Powrót Pomorza i Kujaw Zachodnich do Polski

Wojenne powroty do Polski w 1918 roku miały wieloletnią historię. W 1918 roku, po zakończeniu I wojny światowej, nastąpiła wieloletnia walka o odzyskanie ziem polskich. W tym czasie, w 1918 roku, powołano Komisję Komisarzy Rządowych do spraw Pomorza i Kujaw. Jej zadaniem było wypracowanie warunków przywrócenia tym ziemom polskiej państwowości. Komisja działała do 1920 roku, kiedy to nastąpiło ostateczne przywrócenie Pomorza i Kujaw do granic państwa polskiego.

Powrót Pomorza i Kujaw Zachodnich do Polski

Wojenne powroty do Polski w 1918 roku miały wieloletnią historię. W 1918 roku, po zakończeniu I wojny światowej, nastąpiła wieloletnia walka o odzyskanie ziem polskich. W tym czasie, w 1918 roku, powołano Komisję Komisarzy Rządowych do spraw Pomorza i Kujaw. Jej zadaniem było wypracowanie warunków przywrócenia tym ziemom polskiej państwowości. Komisja działała do 1920 roku, kiedy to nastąpiło ostateczne przywrócenie Pomorza i Kujaw do granic państwa polskiego.

Powrót Pomorza i Kujaw Zachodnich do Polski

Wojenne powroty do Polski w 1918 roku miały wieloletnią historię. W 1918 roku, po zakończeniu I wojny światowej, nastąpiła wieloletnia walka o odzyskanie ziem polskich. W tym czasie, w 1918 roku, powołano Komisję Komisarzy Rządowych do spraw Pomorza i Kujaw. Jej zadaniem było wypracowanie warunków przywrócenia tym ziemom polskiej państwowości. Komisja działała do 1920 roku, kiedy to nastąpiło ostateczne przywrócenie Pomorza i Kujaw do granic państwa polskiego.

Zaślubiny Polski z morzem

Wojenne powroty do Polski w 1918 roku miały wieloletnią historię. W 1918 roku, po zakończeniu I wojny światowej, nastąpiła wieloletnia walka o odzyskanie ziem polskich. W tym czasie, w 1918 roku, powołano Komisję Komisarzy Rządowych do spraw Pomorza i Kujaw. Jej zadaniem było wypracowanie warunków przywrócenia tym ziemom polskiej państwowości. Komisja działała do 1920 roku, kiedy to nastąpiło ostateczne przywrócenie Pomorza i Kujaw do granic państwa polskiego.

Spory na zachodnim pograniczu

Wojenne powroty do Polski w 1918 roku miały wieloletnią historię. W 1918 roku, po zakończeniu I wojny światowej, nastąpiła wieloletnia walka o odzyskanie ziem polskich. W tym czasie, w 1918 roku, powołano Komisję Komisarzy Rządowych do spraw Pomorza i Kujaw. Jej zadaniem było wypracowanie warunków przywrócenia tym ziemom polskiej państwowości. Komisja działała do 1920 roku, kiedy to nastąpiło ostateczne przywrócenie Pomorza i Kujaw do granic państwa polskiego.

Plebiscyt na Powiślu

Wojenne powroty do Polski w 1918 roku miały wieloletnią historię. W 1918 roku, po zakończeniu I wojny światowej, nastąpiła wieloletnia walka o odzyskanie ziem polskich. W tym czasie, w 1918 roku, powołano Komisję Komisarzy Rządowych do spraw Pomorza i Kujaw. Jej zadaniem było wypracowanie warunków przywrócenia tym ziemom polskiej państwowości. Komisja działała do 1920 roku, kiedy to nastąpiło ostateczne przywrócenie Pomorza i Kujaw do granic państwa polskiego.

Wojna polsko-bolszewicka

Wojenne powroty do Polski w 1918 roku miały wieloletnią historię. W 1918 roku, po zakończeniu I wojny światowej, nastąpiła wieloletnia walka o odzyskanie ziem polskich. W tym czasie, w 1918 roku, powołano Komisję Komisarzy Rządowych do spraw Pomorza i Kujaw. Jej zadaniem było wypracowanie warunków przywrócenia tym ziemom polskiej państwowości. Komisja działała do 1920 roku, kiedy to nastąpiło ostateczne przywrócenie Pomorza i Kujaw do granic państwa polskiego.

Ojcowie Niepodległości Pomorza i Kujaw

Portrety wybrane

Wojenne powroty do Polski w 1918 roku miały wieloletnią historię. W 1918 roku, po zakończeniu I wojny światowej, nastąpiła wieloletnia walka o odzyskanie ziem polskich. W tym czasie, w 1918 roku, powołano Komisję Komisarzy Rządowych do spraw Pomorza i Kujaw. Jej zadaniem było wypracowanie warunków przywrócenia tym ziemom polskiej państwowości. Komisja działała do 1920 roku, kiedy to nastąpiło ostateczne przywrócenie Pomorza i Kujaw do granic państwa polskiego.

Ojcowie Niepodległości Pomorza i Kujaw

Portrety wybrane

Wojenne powroty do Polski w 1918 roku miały wieloletnią historię. W 1918 roku, po zakończeniu I wojny światowej, nastąpiła wieloletnia walka o odzyskanie ziem polskich. W tym czasie, w 1918 roku, powołano Komisję Komisarzy Rządowych do spraw Pomorza i Kujaw. Jej zadaniem było wypracowanie warunków przywrócenia tym ziemom polskiej państwowości. Komisja działała do 1920 roku, kiedy to nastąpiło ostateczne przywrócenie Pomorza i Kujaw do granic państwa polskiego.

PLIKI DO POBRANIA

[Wystawa plenerowa „Należy stworzyć niepodległe państwo polskie \(...\) z wolnym dostępem do morza. Powrót Pomorza i Kujaw do Polski 1918-1920” \(pdf, 17.81 MB\) 06.02.2020 11:48](#)